

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

31

Szerző: *b-t.*

Cím: *Séta Budapestről - Budapestre*

Forrás: *Az Újság*

Bm
(Hely)

1925. 8. 9.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Hely

Idő

"192"

Személy

Helyszám

Séta Budapestről—Budapestre.

Csökent az utcák száma. — Hányan laknak és hány ház van a nevezetesebb utcákban. — A leghosszabb utcák. — Milyen magasak a hegyek

A fővárosi ember lohol vagy sétál Budapest utcáin, keresztezi tereit, üdül a parkjaiban, kirándul környékére, megmássza hegyeit, anélkül, hogy észéle volna azok méreteiről gondolkozni, a lakók tömegbeosztására kíváncsiskodni s az utcai közlekedéssel járó sok minden vonatkozást megismerni. Hányszor eshetett meg, hogy valaki felvetette a kérdést, melyik a leghosszabb, vagy a legnépesebb utca, milyen magas a Gellért- vagy a János-hegy, mennyi és mily kocsik bonyolítják le a közlekedést stb. s nem akadt, aki ezekre a kérdésekre felelni tudott volna. Pedig a budapesti ember szereti, sőt imádja a fővárost, de azért nem igen tudná tájékoztatni az idegent sok mindenről, ami azt érdekelné.

A székesfővárosnak most megjelent *Statisztikai Évkönyvében* az érdekesnél érdekesebb adatokat találjuk mindezekre vonatkozólag s ismertetjük ezeket a számokat, hogy ezzel is közelebb hozzuk a fővárosi lakosnak magát a fővárost.

HÁNY ÉS MEKKORA UTCÁJA VAN A FŐVÁROSNAK.

Az adatok, amelyeket az említett füzetben találunk, 1920-ig terjednek. Nagyon érdekes az összehasonlítás a 30 év előtti viszonyokkal. Mindenekelőtt konstatáljuk, hogy Budapest székesfővárosnak 19.444 hektárnyi területéből 1638 hektár az utcaterület, aminek legnagyobb része a kültelekre esik: 16.101 hektár területből 1099 az utcaterületre; a Duna egymaga 783 hektár területet foglal el.

Ami már most az utcák számát illeti, az a feltűnő jelenség mutatkozik, hogy számuk a har-

minc év alatt *jelentékenyen csökkent*. Míg ugyanis 1890-ben összesen 1932 utcája, 1900-ban pláne 2184 utcája volt Budapestnek, 1920-ban csak 1557 utcája és 119 tere volt. Aki ismerte a régi, harminc év előtti Budapestet, megérti ezt a jelenséget. A városszabályozás folytán úgy a jobb-, mint a balparton temérdek kis utca és sikátor szűnt meg, hogy helyet adjon nagy és széles utaknak és utcáknak. Senki nem siratja ezt a csökkenést, amely világvárosivá, levegősebbé és járhatóbbá tette a fővárost.

Az *utcák nagyságát* két szempont szerint kell megítélnünk aszerint, ahogy a házak és lakók számát, vagy ahogy az utcák hosszát vesszük figyelembe. Az 1920. évben 345 olyan utca volt, ahol sem ház, sem lakó nem volt.

Házak szerint:

792 utca volt egyenként 10 házzal
359 " " " 11—30 házzal
122 " " " 31—50 házzal
58 " " " 51 v. több házzal.

Lakók szerint:

596 utca volt 1—200 lakóval
270 " " 201—500 "
191 " " 501—1000 "
93 " " 1001—1500 "
90 " " 1501—2500 "
66 " " 2501—5000 "
21 " " 5000-en felüli lakóval.

A LEGNÉPESEBB UTCÁK.

Természetes, hogy elsősorban az érdekel bennünket, melyek a legnépesebb utcák? Erre is megfelel a statisztika, felsorolván a 2000 lakónál többel népes utcákat. Mi azonban csak a legna-

gyobbakat említjük itt fel, azzal együtt, hogy a lakók hány házban oszlanak meg.

A legnépesebb utcája Budapestnek a *balparton*: az *Üllői-ut*: 15.124 lakossal és 235 házzal, 9000-nél több lakosa van a Király-utcának (91 házzal), a Dob-utcának (90 házzal) és a Rákóczi-utnak (72 házzal), 8000-en felüli lakosa van a Hungária-körutnak (103 házzal), a Váci-utnak (141 házzal) és a Baross-utcának (110 házzal). Az *Andrássy-utnak* 5797 lakosa van 115 házzal, a *Vilmos császár-utnak* 3964 lakosa 59 házzal, a *Lipót-körutnak* 3338 lakosa 32 házzal.

A *jobbparton* legtöbb lakója van a *Fehérvári-utnak*: 7753 lakó (91 házzal), utána következik: a *Bécsi-ut* 5578 lakóval (139 ház), a *Lajos-utca* 5549 lakóval (155 ház) és a *Margit-körut* 4434 lakóval (67 ház).

Ha valaki kíváncsi arra, *hány lakóháza van Budapestnek*, a statisztika arra is megfelel, még pedig *hetven évre* visszamenőleg. Volt ugyanis 1849-ben Budapestnek 9518 épülete. 1900-ban már 16.254, 1910-ben 18.035, 1920-ban 20.020 épület. Hogy ezekből mennyi a lakóház, az csupán az 1920. évre tűnik ki, az előbbiekre nézve nem találunk adatot. Ez utóbbi évben a 20.000 épületből 17.625 volt a lakóház. Földszintes épület volt 1920-ban 10.367, tehát csaknem fele az összes épületeknek; 1/2—1 emeletes 3245, 2 emeletes 2131, 3 emeletes 2821 és 4 emeletes 136 épület.

UTAK ÉS UTCÁK HOSSZA.

A *beltelken*, még pedig a *budai* oldalon leghosszabb a *Bécsi-ut*, 3075 méter, utána a *Krisztina-körut* 2127 méter, a *Lajos-utca* 1877 méter, a *Fő-utca* 1405 méter. Legrövidebb a *Győri-ut*: 526 méter.

A *pesti* oldalon: leghosszabb a *Ráday-utca* 2427 méterrel, az *Üllői-ut* 2351, az *Andrássy-ut* 2313 méter hosszú. 1900 méternél hosszabbak: az *Aréna-ut*, a *Baross-utca* és a *Mester-utca*. A *Rákóczi-ut* csak 1596 méter, a *Vilmos császár-ut* 1414 méter. Legrövidebb utcák a nevesebbek kö-

zül: a *Kecskeméti-utca* 192 és az *Egyetem-utca* 152 méterrel.

A *kütelken* vannak természetesen a leghosszabb utak és utcák. 7000 méternél hosszabb a *Jászberényi-ut* és a *Hungária-körut*, 6000 méternél hosszabb a *Jánoshegyi- és a Kerepesi-ut*; a *Budaörsi-ut* 5641 méter, ugyszintén 5000 méternél hosszabbak a *Rákoskereszturi- és a Csömöri-utak*; 4000 méternél hosszabbak: a *Hajcsár- és a Váci-ut*, 3000-en felül a *Maglódi- és a Soroksári-ut*.

TEREK ÉS PARKOK.

Budapest terei összesen 1.181.152 m² területet foglalnak el, községi parkjai és ültetvényei 2.726.290 m²-t, a magánparkok 1.326.592 m²-t. *Legnagyobb terek*: *Tisza Kálmán-tér* 84.442 m², *Országház-tér* 65.063 m², *Szabadság-tér* 40.860 m² és a *X. kerületben* a *Schuster József-tér* 40.652 m². Legkisebb a *Kristóf-tér* 908 m²-rel.

A *községi parkok* közt legnagyobbak: az *Üllői-uti Népliget*: 1.186.400 m² és a *Városliget*: 972.838 m². A *Városmajor* csupán 139.220 m². A *magánparkok* közt legnagyobb a *Margitsziget*: 631.387 m², utána az *Orczy-kert*: 231.006 m², az *állatkert*: 141.217 m², a *fűvészkert*: 101.509 és a *kir. várkert*: 88.818 m²-rel.

MEKKORÁK A BUDAPESTI HEGYEK?

Csak kevesen tudják, hogy a *Duna* szempontja Budapestén 96.5 méterrel van az *Adriai-tenger* fölött s hogy a *kilenc kerület* 104—114 méterrel fekszik a *tengerszintől* magasabban. Sőt a *X. kerületben* a *Liget-tér* 120 méterrel magasabban.

A *budai hegységek* közt legmagasabb a *János-hegy*: 529 méterrel a *tenger fölött*, a *Háromkut-hegy* 514 m. magas, 400 méternél magasabbak: a *Svábhegy*, *Hárshegy*, *Kakukhegy*, *Kecskehegy*, *Normafa*, *Széchenyi-hegy*, *Ujlaki-hegy*. — A *Disznófő* 379 méterrel, a *Szép Juhászné* 350, a *Gellért-hegy* 235, a *Kis Gellérthegy* 168 méterrel van a *tenger szintje felett*.